



RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ  
İLAHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ

12

2017

(Sayı | Issue | العدد: 12)

JOURNAL OF DIVINITY FACULTY OF RECEP TAYYIP ERDOGAN UNIVERSITY  
مجلة كلية الإلهيات  
بجامعة رجب طيب أردوغان

Rize 2017

**RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ**

JOURNAL OF DIVINITY FACULTY OF RECEP TAYYIP ERDOGAN UNIVERSITY

مجلة كلية الإلهيات بجامعة رجب طيب أردوغان

**12**

2017

Rize, Türkiye

**Sahibi | Owner | مالك**

Prof. Dr. Salih Sabri YAVUZ

Dekan | Dean | عميد

**Editörler | Editors | رئيس التحرير**

Arş. Gör. Muhammet Enes VURAL

Arş. Gör. İrfan KARADENİZ

**Editörler Kurulu | Editorial Board | هيئة التحرير**

Prof. Dr. Ahmet KOÇ

*Marmara Ü., İlahiyat Fak.,**İlköğretim Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi*

Doç. Dr. Ali KUMAŞ

*Recep Tayyip Erdoğan Ü., İlahiyat Fak.,**Temel İslam Bilimleri*

Prof. Dr. Ahmet İshak DEMİR

*Recep Tayyip Erdoğan Ü., İlahiyat Fak.,**Temel İslam Bilimleri*

Doç. Dr. Faruk SANCAR

*Recep Tayyip Erdoğan Ü., İlahiyat Fak.,**Temel İslam Bilimleri*

Prof. Dr. Ali AYTEN

*Marmara Ü., İlahiyat Fak.,**Felsefe ve Din Bilimleri*

Doç. Dr. Süleyman TURAN

*Recep Tayyip Erdoğan Ü., İlahiyat Fak.,**Felsefe ve Din Bilimleri*

Prof. Dr. Ömer Faruk YAVUZ

*Cumhuriyet Ü., İlahiyat Fak.,**Temel İslam Bilimleri*

Yrd. Doç. Dr. Adem GÜNEŞ

*Recep Tayyip Erdoğan Ü., İlahiyat Fak.,**Felsefe ve Din Bilimleri*

Prof. Dr. Sinan ÖGE

*Atatürk Ü., İlahiyat Fak.,**Temel İslam Bilimleri*

Yrd. Doç. Dr. Halil İbrahim TURHAN

*Recep Tayyip Erdoğan Ü., İlahiyat Fak.,**Temel İslam Bilimleri*

Prof. Dr. Temel YEŞİLYURT

*Erciyes Ü., İlahiyat Fak.,**Temel İslam Bilimleri*

Yrd. Doç. Dr. Mehmet Şamil BAŞ

*Recep Tayyip Erdoğan Ü., İlahiyat Fak.,**İslam Tarihi ve Sanatları.*

RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ  
JOURNAL OF DIVINITY FACULTY OF RECEP TAYYIP ERDOGAN UNIVERSITY  
مجلة كلية الإلهيات بجامعة رجب طيب أردوغان

Arapça Dil Editörü | Arabic Language Editor  
العربية اللغة محرر

Yrd. Doç. Dr. Ahmet KAPLAN  
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, İlahiyat  
Fakültesi, Temel İslam Bilimleri Bölümü.

Son Okuma | Final Reading | القراءة النهائية

Arş. Gör. Enver ŞAHİN  
Arş. Gör. Muhammed Nurullah TURAN  
Arş. Gör. Mustafa YÜCE  
Arş. Gör. Süleyman Nuri YAĞCI  
Arş. Gör. Zeynep BAKTEMUR  
Arş. Gör. Zehra Betül USTAOĞLU

İngilizce Dil Editörü | English Language Editor  
اللغة محرر الإنجليزية

Okt. Mustafa Kemal ŞEN  
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Yabancı Diller  
Yüksekokulu, Temel Yabancı Diller Bölümü

Sayfa Düzenleme | Page Design | تخطيط الصفحة

Arş. Gör. İbrahim Emre ŞAMLIOĞLU  
Arş. Gör. Ömer Faruk KARAKÖSE

Sosyal Medya | Social Media | التواصل الاجتماعي

Arş. Gör. Yaşar Emrah KOŞDAŞ

Kapak Tasarım | Cover Design | تصميم الغلاف

Öğr. Gör. Gökçe ARİFOĞLU

Web Sayfası | Web Page | صفحة ويب

<http://dergipark.gov.tr/rteuifd>



İletişim | Contact | المراسلة

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi  
İlahiyat Fakültesi, RİZE / TÜRKİYE  
Tel: +90 464 214 11 21 - (4704 / 4740)  
Fax: +90 464 214 11 24  
Mail: [ilahiyatdergi@erdogan.edu.tr](mailto:ilahiyatdergi@erdogan.edu.tr)

Baskı | Printing | طباعة

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Matbaası, RİZE /  
TÜRKİYE

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi (RTEÜİFD), yılda iki kez yayımlanan hakemli bilimsel bir dergidir. Dergide yayımlanan yazıların her türlü içerik ve dil sorumluluğu yazarlarına aittir. Yayımlanan yazılara telif ücreti ödenmez. Yazılar, yazarlarının yeniden yayımlama hakkı hariç, yayıncı kuruluşun izni olmadan kısmen veya tamamen bir başka yerde yayımlanamaz.

**Danışma Kurulu | Advisory Board | هيئة الإستشارة**

- Prof. Dr. Abdurrahman HAÇKALI, RTE Ü.  
Prof. Dr. Abdurrahman KURT, Çanakkale 18 Mart Ü.  
Prof. Dr. Adem EFE, Süleyman Demirel Ü.  
Prof. Dr. Adnan Bülent BALOĞLU, DİB  
Prof. Dr. Ahmet Hakkı TURABİ, Marmara Ü.  
Prof. Dr. Ahmet KOÇ, Marmara Ü.  
Prof. Dr. Ali AKDOĞAN, RTE Ü.  
Prof. Dr. Alim YILDIZ, Cumhuriyet Ü.  
Prof. Dr. Aliye ÇINAR, Karamanoğlu Mehmetbey Ü.  
Prof. Dr. Bilal KEMİKLİ, Uludağ Ü.  
Prof. Dr. Faruk BOZGÖZ, Dicle Ü.  
Prof. Dr. Halil İbrahim BULUT, İstanbul Ü.  
Prof. Dr. Halil İbrahim KAÇAR, Marmara Ü.  
Prof. Dr. Halil İbrahim ŞİMŞEK, Hitit Ü.  
Prof. Dr. Hasan Ali EŞİR, RTE Ü.
- Prof. Dr. İbrahim Hilmi KARSLI, DİB  
Prof. Dr. Levent ÖZTÜRK, Sakarya Ü.  
Prof. Dr. Metin ÖZDEMİR, Yıldırım Beyazıt Ü.  
Prof. Dr. Murat AKGÜNDÜZ, Harran Ü.  
Prof. Dr. Mustafa ALICI, Erzincan Ü.  
Prof. Dr. Mostafa ELDABAA, Abdurrahman b. Faysal Ü.  
Prof. Dr. Mustafa KARA, Uludağ Ü.  
Prof. Dr. Müfit Selim SARUHAN, Ankara Ü.  
Prof. Dr. Nihat DALGIN, Ondokuz Mayıs Ü.  
Prof. Dr. Sadık Kemal SANDIKÇI, Emekli Öğr. Üyesi  
Doç. Dr. Ahmet ALBAYRAK, Uludağ Ü.  
Doç. Dr. Ahmet ÇAKIR, Ondokuz Mayıs Ü.  
Doç. Dr. Cengiz BATUK, Ondokuz Mayıs Ü.  
Doç. Dr. Emad Abdul-Latif, Katar Ü.  
Doç. Dr. Hasan Hüseyin BİRCAN, Necmettin Erbakan Ü.

**Sayı Hakemleri | Referees on This Issue | محكمو العدد**

- Prof. Dr. Hasan Ali EŞİR, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü.  
Prof. Dr. Levent ÖZTÜRK, Sakarya Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, İslam Tarihi ve Sanatları Bölümü.  
Prof. Dr. Murat AKGÜNDÜZ, Harran Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, İslam Tarihi ve Sanatları Bölümü.  
Prof. Dr. Mustafa ALICI, Erzincan Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü.  
Doç. Dr. Ahmet ALBAYRAK, Uludağ Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü.  
Doç. Dr. Cahit KARA, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, İslam Tarihi ve Sanatları Bölümü.  
Doç. Dr. Cahit KÜLEKÇİ, İnönü Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, İslam Tarihi ve Sanatları Bölümü.  
Doç. Dr. Cengiz BATUK, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü.  
Doç. Dr. Muhammed KIZILGEÇİT, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü.  
Doç. Dr. Necdet ŞENGÜN, Dokuz Eylül Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, İslam Tarihi ve Sanatları Bölümü.  
Yrd. Doç. Dr. Ahmet KAPLAN, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri Bölümü.  
Yrd. Doç. Dr. Eyüp ÖZTÜRK, Karadeniz Teknik Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, İslam Tarihi ve Sanatları Bölümü.  
Yrd. Doç. Dr. Halil KURT, Marmara Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü.  
Yrd. Doç. Dr. Hüsvre ÇELİK, Düzce Üniversitesi, İşletme Fakültesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü.  
Yrd. Doç. Dr. Muhammet YILMAZ, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, Temel İslam Bilimleri Bölümü.  
Yrd. Doç. Dr. Recep ERKOCAASLAN, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi, İslam Tarihi ve Sanatları Bölümü

### Yayın İlkeleri

1. Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi (RTEÜİFD), sosyal bilimler alanında yılda iki kez yayımlanan hakemli bir dergidir.
2. RTEÜİFD'nin yayın dili Türkçe'dir. Ayrıca Arapça ve İngilizce bilimsel çalışmalar da yayımlanır. Diğer dillerdeki çalışmalara Yayın Kurulu karar verir.
3. RTEÜİFD'de telif ve tercüme makale, makale değerlendirmesi, sadeleştirme, edisyon kritik, kitap ve sempozyum değerlendirmeleri ve doktora tez özetleri yayımlanır.
4. Dergiye gönderilen çalışmalar, akademik standartlara uygun ve orijinal olmalıdır.
5. Dergiye gönderilen yazılar başka bir yerde yayımlanmamış ya da yayımlanmak üzere gönderilmemiş olmalıdır.
6. RTEÜİFD'de yayımlanmak üzere gönderilen telif makaleler, Yayın Kurulu tarafından incelendikten sonra konunun uzmanı iki hakeme gönderilir ve rapor çoğunluğuna göre yayımlanır.
7. Çeviri ve sadeleştirme yazılarında gönderiye gönderilen metinlerinin orijinallerinin bir kopyası bilgisayar ortamına aktarılmak suretiyle eklenmelidir.
8. Tercümelelerde yazardan izin alındığına dair belge "izin belgesi" adıyla sisteme yüklenmelidir.
9. Telif ve tercüme makalelere; en az 50 kelime arasında Türkçe, Arapça ve İngilizce özet ve başlık ile anahtar kelimeler de eklenmelidir.
10. Bir sayıda aynı yazara ait (telif veya çeviri) en fazla iki çalışma yayımlanabilir.
11. Yayımlanan yazılar için telif ücreti ödenmez.
12. Yayımlanmayan yazıların dergi arşivinde saklanma hakkı mahfuzdur.
13. Yazar, RTEÜİFD'de yayımlanmış yazılarını, daha sonra başka platformlarda da yayımlayabilir.
14. Dergi yazım ilkelerine uyulmadan dergiye gönderilen yazılar, hakeme sevk edilmeden düzeltilmesi için yazara iade edilir.
15. Burada belirtilmeyen hususlarda karar vermeye Yayın Kurulu yetkilidir.

### Yazım İlkeleri

1. Yazılar, Ms. Word dosyası olarak yazar ismi olmaksızın gönderilmelidir.
2. Son aşamaya gelen makalenin başlığının hemen altında makale yazarının unvanı, adı-soyadı, kurumu, branşı, e-posta adresi ve orcid bilgisi yer almalıdır.
3. Yazıların sonuna kaynakça büyük harflerle bold olarak yazılmış şekilde eklenmelidir.
4. Biçim: Metin kısmı Palatino Linotype Style yazı tipi, 10 punto, başlıklar bold olarak ve otomatik numaralandırılmamış; metnin tamamı 1,2 satır aralıkla, önce ve sonra 6nk; dipnotlar ise tek satır aralıkla, önce ve sonra 0 nk ve 8 punto, her iki tarafa yaslı yazılmalıdır.
5. Gönderilen yazılar; kâğıdın kenar boşlukları üst ve sol 2, 5; alt ve sağ 2 cm; kâğıt yüksekliği 17,6 cm; genişliği 25 cm; üst ve altbilgi ölçüleri 1,1 cm olmalıdır.
6. Dergimizde Chicago ve APA silleri kaynak gösterim sistemi olarak kullanılmaktadır.

**NOT:** Örnek kullanımlar için dergi web sayfasına bakınız.

<http://dergipark.gov.tr/rteuifd>

### Yayın Takvimi

Haziran ve Aralık ayları içinde yayımlanan Dergiye senenin her günü müracaatta bulunulabilir. Yazı, inceleme ve raporlama işleminin yetiştği sayıda yayımlanır.

İÇİNDEKİLER | CONTENTS | المحتويات

*Hakemli Araştırma Makaleleri | Peer-Review Research Articles*

- Hissi Mucize Olarak Hz. Peygamber'e İsnad Edilen  
İnşikâku'l-Kamer Hadisesine Farklı Bir Yaklaşım** ..... 13-48.  
A Different Approach to the Incident of Moon's Splitting  
Which is a Sensational Miracle Imputed to Prophet Muhammad  
*İhsan ARSLAN*
- Müderres-Müftü Mehmed Kemâleddin Harputî'nin  
Kasîde-i Tantarâniyye Şerhi** ..... 49-96.  
Commentary of Tantarani's Kasida al-Tantaraniyya  
by Kemaleddin Harputi  
*Ahmet KARATAŞ*
- Ohri Çerçeve Anlaşması Sonrası Makedonya'da  
Etnik Ayrımcılık ve Kalıcı Barışın Tesisinde Türkiye'nin Rolü** ..... 97-128.  
After the 2001 Ohrid Framework Agreement Ethnic  
Discrimination in Macedonia and Turkey's Role  
in Permanent Peace Settlement  
*Mehmet DALKILIÇ*
- Müslümanlar ile Hristiyan Bizans İmparatorluğu'nun  
İlk Karşılaşması: Mu'te Seriyyesi** ..... 129-158.  
The First Confrontation between Muslims and  
the Christian Byzantine Empire: Mu'tah Battle  
*Recep ERKOCAASLAN*
- Tarih Dışı Bilgi ve İnsan Tasavvurunun Kur'an,  
Hadisler ve Hz. Peygamber ile Dönüşümü** ..... 159-209.  
Transformation of A Historical Imagination of Knowledge  
and Mankind by Qur'an, Hadiths, and the Prophet  
*Zeynep Canan KOÇAK*
- et-Tenûhi ve el-Udeydân Özelinde Dünden Bugüne Bir  
Psikoterapi Geleneği: "el-Ferac Ba'deş-Şidde" Konulu Eserler** ..... 211-233.  
A Psychotherapy Tradition from Past to Today Specific to  
al-Tanukhi and al-Udeydân: Works on "al-Farac ba'de's-shiddah"  
*Adnan ARSLAN*

**Hakemli Çeviri Makaleler | Peer-Reviewed Translated Articles**

- Ulûmu'l-Kur'ân'la İlgili İlimlerin Tasnifi**..... 237-249.  
The Classification of the Sciences Related to Ulûm Al-Qur'an  
*Ersin ÇELİK*
- Mukatil b. Süleyman ve Antropomorfizm** ..... 251-282.  
Muqātil b. Sulaymān and Anthropomorphism  
*Yusuf YURT*

**Makale Değerlendirmesi | Article Review**

- Ayman Shihadeh'in the Existence of God Makalesinin  
Türkçe Tercümesi Üzerine Bir Değerlendirme** ..... 285-298.  
A Review of the Turkish Translation of The  
Existence of God by Ayman Shihadeh.  
*Neriman AKCANLI ÜST*

**Yayın Değerlendirmeleri | Book Reviews**

- İslâm Ahlâk Esasları ve Felsefesi** ..... 301-305.  
Moral Principles of Islam and its Philosophy  
*Muammer İSKENDEROĞLU*
- Din Devrimi Nedir?** ..... 307-313.  
What is Revolution of Religion?  
*M. Nurullah TURAN*
- Dinî Gelişim Psikolojisi** ..... 315-318.  
Psychology of Religious Development  
*Hızır HACIKELEŞOĞLU*
- İslâm Aile Hukuku** ..... 319-322.  
Islamic Family Law  
*Emine GÜMÜŞ BÖKE*
- İbn Arabî'de İshârî Tefsir** ..... 323-328.  
The Ishârî Exegesis of Ibnu'l-'Arabî  
*Faik AYTEMİZ*
- Çağdaş Batı ve İslâm Düşüncesinde  
Dinsel Kapsayıcılık** ..... 329-334.  
Religious Inclusiveness in Western and Islamic Thought  
*Arslan BALTA*

**Tanrı'ya Sığınmak Dini Başa Çıkma Üzerine**

**Psiko-Sosyal Bir Araştırma** ..... 335-341.

A Psycho-Social Research on Coping with the Religion  
and Seeking Refuge in God

*Ayşe MURAT*

**Kıta Avrupası Din Felsefesi ve**

**Mistik Gelen-ekler "Kesişen Yollar"** ..... 343-347.

Philosophy Of Religion in European Continent  
and Mystical Traditions. Crossing Paths

*Sena AYIK*

**Rudolf Otto'da Din, Kutsallık ve Mistik Tecrübe** ..... 349-353.

Religion, Holiness and Mystical Experience in Rudolf Otto

*Hilal FİL*

**Din İlim ve Sanatta Hermenötik** ..... 355-360.

Hermeneutic: Religion, Science and in Art

*Hatice ÜSTÜN*

***Bilimsel Toplantı Değerlendirmeleri | Symposium-Conference Reviews***

**Din Sosyolojisi Anabilim Dalı XII. Koordinasyon**

**Toplantısı ve İslam Coğrafyasında Terör,**

**Göç ve Mültecilik Sempozyumu** ..... 363-369.

The 12 th Coordination Meeting of Department of  
Sociology of Religion and Terrorism, Migration and  
Refugee Symposium in the Islamic Geography

*Emine BATTAL*

**Güneysu Sempozyumu-I Güneysu'da**

**Dini-Sosyal-Kültürel ve Sanatsal Hayat** ..... 371-375.

Güneysu Symposium I: Religious-Social- Cultural  
and Artistic Life in Güneysu

*Şeyma TURAN*

***Doktora Tez Özetleri | Summaries of Doctoral Dissertations***

**Postmodern Tüketim Anlayışında**

**Dindar Yaşam Biçimleri** ..... 379-381.

Religious Lifestyles in the Concept of

Postmodern Consumption

*Erol SUNGUR*



- Yeni Dini Hareketler ve Şiddet***..... 383-385.  
New Religious Movements and Violence  
*Emine BATTAL*
- Arap Dilinde İltibas Problemi**..... 387-388.  
Ambiguity as a Problem in Arabic Language  
*Ahmet KAPLAN*
- Hız. Âişe'nin Hayatı, Şahsiyeti ve Hız. Peygamber  
Sonrası İslâm Tarihindeki Rolü**..... 389-391.  
Hadrat Aisha's Life, Personality and Role in the History  
of Islam after the Prophet Mohammad  
*Recep ERKOCAASLAN*
- Buhârî'nin Cerh-Ta'dil Metodu**..... 393-395.  
Bukhari's al-Jarh al-Ta'dil Method  
*Mustafa TAŞ*
- Ebusuud Efendi'nin İrşâdü'l-Aklî's-Selîm  
Adlı Tefsirinde Kıraat Olgusu**..... 397-398.  
The Phenomenon of Qiraat in Ebusuud Efendi's  
Irshad al Aql al Salim  
*Kadir TAŞPINAR*
- Hız. Peygamberin Sünnetinde Şefkat**..... 399-400.  
Compassion in Hadrat Mohammad's Sunna  
*Recep ERTUĞAY*